

Ett mera jämlikt samhälle

De gammaldags kraven på jämlikhet och rättvisa har varit tämligen frånvarande i svensk politik. Därför känns det väldigt roligt att Gustav Fridolin anför den sociala dimensionen för att åter vilja ge sig in i politiken. Han säger att det känns bra att se sina folkhögskoleelever göra sig beredda för samhället, men mindre bra att samhället inte är berett att ta emot dem. Var fjärde ungdom är arbetslös.

Man kan hoppas att hans vilja att utrota nyfattigdomen får genomslag. Många blev lurade av hur fruktansvärt det var för alliansen att mer än en miljon människor fanns i utanförskap. När de sedan fick regeringsmakten visade sig deras arbets-

linje vara att skapa ett B-lag av tjänstefolk som tvangs acceptera låga löner och dåliga villkor genom nedskärning av det sociala skyddsnetet. Antalet arbetslösa har dock inte blivit lägre.

Protesterna från Mona Sahlin har känts lama mot detta återskapande av klassamhället. Hon har inte ifrågasatt att det är Marknaden som skall styra. Den ekonomiska krisen har visat att kapitalet inte klarar att styra sig själv. Lika litet klarar det att ta hand om klimathot eller energibrist. Marknaden skall vara ett medel inte ett mål.

Det går inte att skapa fler arbeten genom ökad materiell tillväxt. Det är ekologiskt ohållbart. Jorden klarar inte av det. Att skapa arbete genom ökad

ojämlikhet är socialt ohållbart. Skattesystemets inriktning mot löneskatter, och där låginkomsttagare drabbas hårdare än i övriga Europa, bidrar till felutveckling i bägge riktningarna. Det var rimligt förr för att rationalisera produktionen och få en materiell grundstandard. Nu med brist på arbete borde inte lönekostnaderna pressas upp av straffskatt på arbete.

I framtiden behövs mer arbetsintensiv verksamhet, när vi inte längre har tillgång till den billiga slaven olja, och därför att miljön inte klarar större uttag av jordens resurser. För att styra utvecklingen i en rimligare riktning behövs mindre skatt på arbete och mer på råvaror och energi.

Med storskalighet och genom

att profitera på import från andra länder med låga löner har också de fattigare fått en ökad standard, som gjort att ökade inkomstskillnaderna inte märkts så mycket. Nu blir det omöjligt. Skall inte de sämst ställda drabbas av nöd blir vi tvungna att fördela det vi kan tillåta oss konsumera.

För att inte tvingas till byråkratiska regleringar då måste vi byta livsmål. Människan har två nödvändiga sidor, egoism och solidaritet. Det nyliberala överbetoningen av självisk tillfredsställe och konkurrens måste brytas för mer samverkan och omsorg om varandra. För samhällets överlevnad krävs att hålla samman.

För den som har försörjning

är inte höjda inkomster den viktigaste arbetsmotivationen, utan tillfredsställe i arbetet. Löneskillnaderna måste minska och löneandelen i BNP öka. Arbetsmarknadsutbildningen bör återinföras i stället för förnedringssystem till spottstyverbidrag.

Med skatteväxling från löneskatter kan tidigare arbetslösa bidra med sina inkomster i stället för att prisas ut från arbete. Personalintensiv offentlig verksamhet blir mindre skattekrävande. En del av skattesänkningarna för rika kan återtas. Försvaret och EU-medlemskapet kan diskuteras. Samhället har råd med garanterad minimiinkost.

Hans Sternlycke

Från konsumera till "konsumindre"

Vi har just lämnat det gamla decenniet som präglats av shopping, borskandaler, ekonomisk kris och bonusar. Allt fler har börjat inse att den eviga materiella tillväxten inte håller i längden och att länderna som gått från att vara kolonialstater som utnyttjats av den "utvecklade världen" till "länder i stark utveckling" inte nöjer sig med budet i Köpenhamn utan kräver betydligt större ersättningar av de tidigare kolonialisterna. De rika länderna sitter i gungan nu och kommer aldrig att kunna kompensera för vad de "länat" av utvecklingsländerna, billiga råvaror och billig arbetskraft.

Konsumismen har byggt på god tillgång på råvaror och billig arbetskraft och de som sålt billigast har blivit störst. Att den världsbilden inte håller längre visar både den ekonomiska krisen och fiaskot i Köpenhamn.

Politikerna lyckades inte lugna oss konsumenter, med råden att byta glödlampor och släcka ljuset när vi går ur ett rum. Problemet är konsumtionen, som är för stor i förhållande till Jordens ändliga resurser och mängden hungerande konsumenter. Tillväxten håller inte längre.

Nu är det dags att vi alla, som konsumenter, inte längre går på alla lockropen om att "unna oss", rädda sysselsättningen, "hålla hjulen igång", öka tillväxten och skapa välfärd. Sveriges Radio har till och med startat en serie som heter Syjuntan där det inte längre är fult att laga och spara. Det är inte längre knäppt att sy i en ny knapp i kalsongerna om man tappat en, och inte kasta kalsongerna och köpa nya.

Varför då inte göra det nya decenniet till ett decennium där konsumenterna visar att vi kanske kan klara av problemen bättre än våra ledare, världens många korrupta ledare, som haft klara mål och världens många demokratiska ledare, som trott att de hade lösningarna?

Om man under förr-förre decenniet trodde på kommunismens lära, och förra decenniet gick i konsumismens anda i tron att tillväxten skulle lösa alla problem, så är det nu dags att prova och visa att vårt nya decennium kan lyckas bättre med den sansade tron på KONSUMINDRISMEN.

När vi nu insett att konsumtionen är hotet mot den långsiktiga uthålligheten i samhället, att konsumERA är roten till problemen, så varför inte fatta våra egna beslut, utöva vår möjlighet till påverkan och förändring ge-

nom att vi var och en fattar våra egna snabba beslut och ställer den enkla frågan: Behöver jag detta och just nu?

Då styrs vi inte längre av vare sig reklamen eller statliga order om hur vi ska göra av med vår köpkraft. Vi kan hålla igen, öka sparandet och därmed minska bankernas makt över oss, minska

sopberget och slöseriet som bara skapar problem i samhället, minska överkonsumtionen, som gör oss sjukare och bara ökar behovet av högre skatter för att kunna betala värden. Alltså bromsa upp karusellen.

Vi är många och vi är alla i vår gemensamma roll som konsumenter och det är vi som kan styra med köpkraften – vi

behöver ingen armé och inte mer lagstiftning och inte fler galna konsumtionsråd eller kostråd.

Gott Nytt Decennium med KONSUMINDRE som paroll.

Bengt Ingerstam

Ordförande i Sveriges Konsumenter i Samverkan

Veckans Nyberg

Robert Nyberg

Miljömagasinet tar gärna emot artiklar och bilder. Vi förbehåller oss rätten att redigera texter och att även publicera dem på hemsidan. Arvode utgår endast efter skriftlig överenskommelse.

Chefredaktör
Lars Kollberg ansvarig utgivare

Politisk redaktionschef
Peter Eller stf ansvarig utgivare
redaktionen@miljomagasinet.se

Redaktionssekreterare
Benita Eklund

Redaktion
Nils Bindslev (praktikant)
Maximilian Björsten
Thomas Dalig
Sofia Härén
Jonatan Lundbäck
Birger Löwenhielm
BirGitta Tornérhielm

Ledarredaktion
Susanne Gerstenberg
Hans Rööf
Hans Sternlycke
redaktionen@miljomagasinet.se

Administration
Magnus Löwenhielm
Sirpa Pääkkönen

Prenumeration
50 nr 475:- 25 nr 290:-
Plusgiro 24 27-3
prenumeration@miljomagasinet.se

Ekonomi
ekonomi@miljomagasinet.se

Annons
redaktionen@miljomagasinet.se

Tryckeri
V-TAB, Norrtälje
Miljöcertifierat enligt ISO 14001

Utgivare
Miljömagasinet Alternativet AB
Org nr 556455-7774

TS-upplaga ISSN 1400-0164

